

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon številke 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selens-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znosa mesečno 30 din.
Za izjemstvo 50 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo

Italijansko vojno poročilo

Italijani prodirajo iz Splita proti Dubrovniku — Zasedba Bara in Cetinja — Na poti proti Kotoru — V Grčiji so italijanske čete zasedle Klisuro, v Cirenajki pa se nadaljuje pritisk pri Tobruku in na področju Solluma — Uspešen napad v Abesiniji

Nekje v Italiji, 17. apr. (Stefani). Komunikacije št. 314. generalnega štaba italijanskih sil pravi:

V Jugoslaviji napredujejo motorizirane kolone druge armade iz Splita proti Dubrovniku. Odredi mornariških čet so dovršili zasedbo dalmatinskih otokov. Druge motorizirane kolone, prodirajoče iz Albanije, so po zasedbi Bara in Cetinja zlomile poslednje nasprotne inovo obrambo ter nadaljujejo pohod proti Kotorju in Dubrovniku z namenom, da se združijo s četami druge armade, ki prihajajo od severa.

Grška fronta: Navzlic močnemu nasprotnikovemu odporu ter navzlic številnim oviram na cestah se naše napredovanje nadaljuje od Prespanskega jezera pa do Jadrana. Čete II. armade so po ogorčni borbi zasedle Klisuro, ter napredujejo zdaj dalje preko tega področja. Sovražnik je utrpel znatne izgube ter je pustil v naših rokah mnogo ujetnikov in znatno količino vsakovrstnega vojnega materiala. Dva britanska bombnika, ki sta poskušala preleteti albansko ozemlje, sta bila napadena od naših lovskih letal: eno letalo tipa Blenheim je bilo sestreljeno. V Pireju so naša letala v noči na 16. aprila izvršila močan napad na pristaniške naprave ter na ladje zasidrane v luki.

Torpedniško akcijo našega letala, ki je bila omenjena v večeršnjem komuniqueju, in pri kateri je bil potopljen velik parnik s 15.000 tonami, sta izvršila kapitan-pilot Buscaglio ter poročnik bojnega broda, opazovalec Castagnaccio.

V Cirenajki se nadaljuje pritisk italijansko-nemških čet pri Tobruku ter na področju Solluma. Zbiranje sovražniških vojaških odredkov, ki so ostali odrezani v teku našega nezadržanega napredovanja, se nadaljuje na Džebel.

Vzhodna Afrika: Sovražnikove sile, ki so si prizadevale izsiliti prehod čez reko Baro v Galla Sidamu, so bile deležne silovitega protinapada ter pognane v beg, pustivši v naših rokah vse taboriščne priprave. V teku ogorčenih bojev zapadno od Dembi-Dolla severno od Gambele — smo prizadejali sovražniku hude izgube.

Eden odgovoren za polom v Libiji

New York, 17. apr. (DNB) V svojem pregledu vojaškega položaja v Libiji slika londonski vojni poročevalec ameriškega lista »New York Sun« položaj kot skrajno nevaren za Anglijo. List piše nadalje, da je poslabšanje vojaškega položaja v Londonu ponovno sprožilo ostro kritiko proti zunanjemu ministru Edenu. Na splošno se smatra, da je edino Eden odgovoren za pretirano ravnodušnost in brezpobudnost britanskih čet v Cirenajki. Hkrati kritizirajo v angleških krogih tudi generala Waveila, češ, zakaj ni zasledoval italijanskih čet iz Cirenajke in Tripolitanijsko in zakaj jih ni uničil, še preden je prišla nemška pomoč. Najbrže pa Wavell ni opustil zasledovanja italijanskih čet na lastno pest, marveč — kakor spet sodijo v Londonu — na pobudo zunanjega ministra Edena, ki ga v angleških krogih zdaj na splošno obtožujejo, da mu je prešlo že preveč v navado, izživati na boj vojne sile držav osi, še predno jih more »zadostno udariti«. Po mnenju ameriškega lista je skoraj gotovo, da bo moral Eden zaradi svojih potovanj po Egiptu, Grčiji in Turčiji slednjič prevzeti naše najbrže vso katastrofo, ki je prišla nad britanske armade.

New York, 17. apr. (DNB) Kakor poroča agencija United Press iz Londona, je angleško vojni poveljstvo odredilo premik vseh imperialnih čet, ki jih more pogrešati v vzhodni Africi, na postojanke v severni Africi kjer postaja pritisk italijanskih in nemških čet zmerom močnejši. Angleške imperialne čete so bile v forsiranih pohodih poslane skozi puščave zapadnega Egipta na pomoč oboje četam generala Waveila. Zaradi vročih peščenih viharjev, si morajo vojaki imperialnih čet štiti lica z mekimi klobuki pa s po-

sebni očali. Kakor nadalje poroča »Daily Sketch« iz Adis Abebe, se v mestih Desie in Džima še zmerom nahajajo italijanske čete, ki se hrabro branijo.

Ograjanje Egipta in Sueškega prekopa

Bern, 17. aprila. (Stefani) Švicarski listi poročajo iz Londona, da bo avstralski ministri predsednik Menzies, ki bi moral odpotovati nazaj v Avstralijo, do nadaljnjega ostal v Londonu zaradi resnosti položaja Velike Britanije ter zaradi položaja na raznih področjih, ki zadaja odgovornim krogom v Londonu nove skrbi. V prvi vrsti povzročata resno zaskrbljenost položaj v Egiptu. Švicarski listi poudarjajo, da obstaja med Londonom in Kairo različen vtis o premočevanju sedanjega položaja. Po informacijah, ki prihajajo iz Kaira, je mogoče razbrati, da med vodilnimi angleškimi in egiptskimi osebnostmi še ni prišlo do nikakega sporazuma glede skupnih načrtov, kako stopiti nasproti nevarnostim, ki se vse bolj bližajo Egiptu in Sueškemu prekopu.

Slaba angleška poročevalska služba

New York, 17. aprila. (DNB) Vtisk, ki ga zapuščajo v ameriški javnosti Jobove vesti o vojaškem položaju na Balkanu ter v severni Africi, se lahko primerja ed no še s poraznim vtiskom, ki ga je povzročil v Ameriki zlom Francije lansko spomlad. Washingtonski radijski komentator

Nemško vojno poročilo

Strahovit napad na London — Predaja druge srbske armade pri Sarajevu — Prodiranje nemških čet v Grčiji proti jugu — Prekoračenje Donave pri Oršovi

Berlin, 17. aprila. (DNB) Nemško vrhovno vojni poveljništvo je objavilo danes naslednje poročilo:

Kot povračilo za angleški letalski napad na stanovanjsko in kulturno središče nemškega glavnega mesta v noči na 10. april je izvršilo nemško letalstvo v pretekli noči velik napad proti angleškemu glavnemu mestu. Številne nemške bojne eskadrole so metale neprestano vso noč rušilne bombe vseh kalibrov in zažigalne bombe. Pri dobrem razgledu so se mogle jasno opazovati detonacije bomb in njihov učinek. Tako v pristaniških okrajih, kakor tudi v drugih mestnih delih so nastali že pri vračanju prvih letalskih odredkov veliki požari, ki so se delno združili v razširjen ogenj celih površin. Žar teh velikih požarov se je mogel opazovati že tostran Rokavskega preliva in deloma tudi z belgijske obale.

V bodoče bo vsak angleški napad na stanovanjske okraje v Nemčiji povrnjen v povečani meri.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnimi poročili, je kapitulirala v razkroju se nahajajoča druga srbska armada na področju Sarajeva. Čiščenje pokrajine razpršenih poteka po načrtu. Ponekod še pojavljajo se odpor je bil naglo zlomljen.

V Dalmaciji prodirajo italijanski oddelki preko Splita proti jugovzhodu.

V južni Albaniji je bil zapletenodealeč od grške meje kraj Erseke.

Nadaljnje sile so napadle iz severne Albanije ter so na obeh straneh Skadarskega jezera prekoračile na več mestih srbsko mejo.

V Grčiji prodirajo čete nemške vojske nadalje proti jugu in so zavzele kraj Servia, južno od Aliakmona. Ujeti so bili množestvilni vojaki. Na grški vzhodni obali so oboroženi letalski oddelki napadli zbirališča ladij, potopili 19.000 ton trgovskega ladjevja ter poškodovali nadaljnje ladje.

Tudi v borbi proti oskrbovalni plovi angleškega otočja je imelo letalsko orožje posebne uspehe. V Kanalu sv. Jurija so poškodovala oborožena ogledniška letala štiri ladje z 28.000 tonami in na morju 400 km zapadno od Irske tovarno ladjo s 5.000 tonami v nizkem poletu tako učinkovito, da se mo-

druže Columbia B. S. pravi v današnjem tolmačenju vojaškega položaja, da se je tudi ameriška vlada ravnala v tem pogledu po informacijah angleške poročevalske službe, ki na je bila očitno tokrat prav tako napačno informirana, kakor o svoječasni dogodkih na Norveškem. Radijski komentator je zaključil svoj pregled z ugotovitvijo, da Amerika zdaj pač Balkanu ne more več nuditi svoje pomoči.

Rumunski listi o borbah v Africi

Bukarešta, 17. apr. (Stefani). V »Unile« objavlja polkovnik Radulescu članek, v katerem se bavi z vojno v Africi. V svojih izjavah zlasti podčrtava, da so mogli Angleži v Cirenajki svoječasno napredovati samo zaradi večjih vojaških sil, ki so jim bile na razpolago. Sedanja italijanska ofenziva, ki poteka ob sodelovanju nemških čet in ki ogroža Sueški prekop, pa je bila nasprotno priča s številno slabejšimi silami, kakor pa jih ima na razpolago nasprotnik. To dokazuje, kako velike važnosti so v borbah bojne metode in kakovost človeškega materiala. Kar se tiče Vzhodne Afrike, poudarja polkovnik Radulescu, da so italijanske čete, ki se bijejo na tem področju, dokazale čudovito odpornost in junaštvo. Radulescu zaključuje svoj članek s poudarkom, da se morajo tu boriti čete vojvode Aoste s sovražnikom, ki jim je številno petkrat v premoči in da navzile te premoči italijanske čete junaško izvršujejo svojo nalogo.

re njihovo uničenje smatrati kot gotovo.

Nadaljnji letalski napadi so bili usmerjeni proti pristaniškim in ladjedelniškim napravam ob spodnjem toku Temze, kakor tudi proti nekaterim letališčem. Pri napadu na Great Yarmouth je zadelo več bomb težkega kalibra velik mlin, kakor tudi zraven spadajoča skladišča.

Sovražnik je odvrnil ponoči na več krajih severozapadne Nemčije rušilne in zažigalne bombe, ki pa niso povzročile posebne škode. Izgube med civilnim prebivalstvom so malenkostne. Nočni lovci in protiletalski topovi so sestrelili 4 angleška letala.

Pri zavzetju Skoplja dne 7. aprila se je posebno odlikoval z nastopom proti večkratni sovražni premoči poveljnik stotnije polka strelcev stotnik Buschhausen.

Iz pionirjev, delov letalstva in posebnih formacij sestavljena bojna skupina pod poveljstvom polkovnika Bazinga je v zori 16. aprila prekoračila Donavo ob Železnih vratih pri Oršovi v najtežjih plovniških okoliščinah. V drznem napadu je bil zavzet južni breg, strt trdovratni odpor ter so bili onemogočeni vsi sovražni poizkusi, da bi se zaprl plovni tok.

Tako je bila z odločnim nastopom nekaj nemških vojakov zagotovljena življenjsko važna plovna pot ter preprečen nameravan sovražni poseg.

100.000 bomb na London

Berlin, 17. aprila. (DNB) Nemški letalski napad na London je bil ne samo najhujši, kar jih je doslej London doživel, temveč najbrž sploh najhujši, kar jih je bilo kdaj koli v zgodovini izvedenih proti kateremu koli mestu. Na London je bilo vrženih okoli 100.000 bomb vseh kalibrov, tako eksplozivnih, kakor tudi zažigalnih. V napadu je sodelovalo več sto letal. Napad se je pričel kmalu po 21. uri in je trajal do 5.30 zjutraj. Število človeških žrtev je veliko. Med drugimi je bil ubit znani politik in gospodarstvenik lord Stamp. V teku napada so bili med drugim zadeti tudi prostori radijske družbe, kakor tudi družbe National BC ter Associated Press. Gost dim je že kmalu po pričetku napada pokrnil ves London. Požari še danes popoldne ni-

Važno pojasnilo

Točke 5. razglaša poveljstva XI. armadnega zbora z dne 16. aprila 1941 XIX. E. F., po kateri se morajo vsi moški, ki so kakor koli zastupili jugoslovansko vojaško službo in se vrnili domov, staviti na razpolago najbližji okupacijski vojaški oblasti, ni razumeti tako, da

se morajo prizadeti dejansko prijaviti. O tem, ali, kako in kdaj se morajo prizadeti dejansko prijaviti ali predstaviti, izide pravočasno poseben poziv.

Iz pisarne komande pehotne divizije »Re« v Ljubljani.

Uredba bana in Narodnega sveta

o dolžnosti prijave v varstvo prevzete, samovoljno shranjene ali prilaščene državne lastnine in tujega blaga iz javnih zalog in skladišč

§ 1.

Vsi, ki so ob umiku in razidu jugoslovanske vojske na ozemlju dravske banovine prevzeli v varstvo, samovoljno shranili ali si neupravičeno prilastili kakršnokoli državno lastnino (denar, opremo, živino, vozila, živila itd.) ali blago iz javnih zalog in skladišč, morajo najkasneje v treh dneh po objavi te uredbe denar izročiti proti potrdilu najbližjemu občinskemu uradu, druge stvari pa z navedbo množine in po možnosti tudi vrednosti prijaviti občinskemu uradu, na čigar področju se nahajajo.

Imetelj mora prijavljeno blago občinskemu uradu proti potrdilu takoj izročiti, če ga za zahteva, do izročitve pa ga mora skrbno hraniti in kolikor je

potrebno (n. pr. živino) tudi primerno oskrbovati.

§ 2.

Kdor tega ne bi storil in se bo po preteku navedenega roka ugotovilo, da je tak denar utajil ali se bo pri njem našlo kako takšno neprijavljeno blago, bo po veljavnih kazenskih zakonih najstrožje kaznovan.

§ 3.

Ban bo izdal občinskim oblastvom potrebna navodila za izvedbo te uredbe.

§ 4.

Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenem listu banske uprave dravske banovine.«

V Ljubljani, 16. aprila 1941.

BAN IN NARODNI SVET.

Nadaljevanje rednega pouka v šolah

Kr. banska uprava razglašala: Po končanem velikonočnem šolskem odmoru se prične dne 23. aprila zopet redni pouk po dotedajnih predpisih.

To velja tudi za šole, ki so že izdale letna spričevala, po tuk. odredbi IV. št. 7886/1 z dne 9. aprila. Ta spričevala naj učenci vrnejo ravnateljstvom (upraviteljstvom).

Vsi izpiti naj se izvršijo v predpisanih rokih.

O pričetku pouka naj ravnateljstva in upraviteljstva takoj poročajo (stanje na zavodu, posebnosti zaradi vojnih razmer). Poročila pošljejo upraviteljstva ljudskih šol okrajnim načelnostvom, ki jih zberejo in slika pošljejo pregledna poročila.

Ravnateljstva in upraviteljstva ostalih šol poročajo direktno banski upravi.

Glede ljudskih šol se določa posebej nastopno.

V vseh razredih naj se da težišče pouka na verouk, branje, pisanje, slovnico in računstvo, v višji ljudski šoli tudi na praktični pouk (gospodarstvo, kmetijstvo, higiena, ročna dela). Z učenci in učenkami, ki nameravajo vstopiti v srednjo ali meščansko šolo, je treba temeljito predelati za sprejemi izpit, odnosno za IV. razred osnovne šole predpisano učno snov iz slovenske in računstva.

Učencem in učenkam višje ljudske šole, ki pomagajo doma pri poljskih delih, naj se z vsvo uvidenostjo opravičujejo potrebni izostanki. Oni pa, ki uživajo olajšave po zadevnem normativnem razpisu, lahko ostanejo doma do konca tega šolskega leta.

so bili pogašeni. Posamezne eksplozije bomb so tudi največje londonske zgradbe, med drugimi nekatero hotele, naravnost dvignile v zrak. Med nemškimi letali, ki so bila udeležena ob napadu, je bilo več strmoglavcev, ki so se kljub ognju protiletalskega topništva spustili do tik nad strehe hiš, narkar so odvrli svoje bombe.

Udarec v zadnji noči je več nego jansen odgovor na iluzorne trditve, da ima nemško letalstvo zaradi operacij na Balkanu in v Sredozemlju toliko opraviti, da nima več na razpolago sil za napade na Anglijo. Obenem pa je potrdilo besede vodje Hitlerja, da bo vsak napad na stanovanjska ali industrijska središča v Nemčiji v enaki meri Angležem povrnjen.

Liverpool hudo bombardiran

Berlin, 17. aprila. (DNB) V teku napadov, ki jih je nemško letalstvo izvršilo 16. aprila ponoči, so letala preletela tudi Liverpool, kjer so bili bombardirani razni vojaško važni objekti, med njimi tudi pristaniške naprave, ki so bile zadete od bomb. Bombe so povzročile številne eksplozije ter zanelile razsežne požare v prvi vrsti v pristaniški četrti. Razen na Liverpool je bil napad nemških letal osredotočen tudi na Portland, kjer so bili zaneti številni požari v državnih ladjedelnicah. Zadet je bila tudi tovarna za izdelovanje torpedov.

V kanalu Sv. Jurija so nemška letala 16. t. m. ponoči uničila več sovražnih tovornih parnikov. Več bomb je direktno pogodilo neko transportno ladjo z 10.000 tonami. Bombe so povzročile silne eksplozije. Neka trgovska ladja s 6000 tonami je bila zadeta od dveh bomb, ki so padle na poveljniški most, neka druga 6000 tonska ladja pa je bila zadeta na krmo ter se je naglo potopila. Četrta ladja, prav tako s 6000 tonami, je bila v celo pogodena ter se mora smatrati za izgubljeno. Ob izlivu reke Humber je bila pogodena ter hudo poškodovana od bomb neka ladja s 3000 tonami. Celotna tonaža ladij, ki so bile bodisi potopljene bodisi hudo poškodovane je dosegla pri teh napadih 34.000 ton.

Kam padajo angleške bombe

Berlin, 17. aprila. (DNB) V teku zračnih napadov, ki so jih štiri angleška letala vrste Bristol-Blenheim izvršila na obalnem področju severne Nemčije 16. aprila, so bili med drugim hudo poškodovani neki sanatoriji, dve bolnišnici in neko poslopje, ki se je uporabljalo v cerkvene namene. Angleška letala so nadalje s strojnimi ob-

streljevala nekaj neoboroženih ribiških ladij. Na vojaških objektih ni bila povzročena nikakva gmotna škoda, pač pa je treba obžalovati nekaj žrtev med civilnim prebivalstvom.

Napad na Belfast

Berlin, 17. aprila. (DNB) Naknadna poročila kažejo, da je nemški letalski napad na Belfast v noči na sredo zelo težko zadel ladjedelnice. Zlasti ladjedelnic Harland-Wolff so prejele več polnih zadetkov s težkimi bombami. Te ladjedelnice so med največjimi v Angliji. Preteklo leto je bilo tam zgrajenih več velikih vojnih ladij in prekomorskih parnikov. Napad na Belfast je trajal nad pet in pol ur. Našteti je bilo 30 do 40 velikih požarov.

Potopljen angleški rušilec

Lisbona, 17. aprila. (Stefani) Iz Londona poročajo, da je angleška admiraliteta objavila izgubo svojega rušilca »Mohawk«, ki je imel 1600 ton ter posadko 186 mož. Rušilec »Mohawk« je pripadal skupini rušilcev razreda »Trials«, ki jo je tvorilo 16 edinic. Rušilec je bil oborožen z osmimi 120 mm topovi ter osmimi cevmi za lansiranje torpedov po 533 mm. Njegova brzina je znašala 36 vozlov na uro.

Angleško vmešavanje v Siamu

Bangkok, 17. apr. p. (DNB). V zadnjem času je v Siamu in sosednih državah izredno mnogo ameriških častnikov, ki mnogo potujejo. Tako je ameriški vojaški ataše v Bangkoku odpotaval v Birma baje na dopust. Spremlja ga angleški poslanik pri siamski vladi.

Bangkok, 17. apr. p. (DNB). Siamsko zunanje ministrstvo javlja, da je vložila siamska vlada pri angleških oblasteh oster protest, ker so angleški vojaški oddelki ponovno prekoračili mejo med Siamom in Malajo.

Predsednik kanadske vlade pri Rooseveltu

Washington, 17. aprila. (DNB). Kanadski ministri predsednik Mackenzie King je včeraj prisel v Washington, kjer se je nato sestel s Rooseveltom. Popreje je imel Roosevelt dolg razgovor s podtajnikom za zunanje zadeve Wellesom.

Nemški pritisk v Grčiji vedno bolj narašča

Ameriški listi o resnosti vojaškega položaja v Grčiji

Berlin, 17. apr. (DNB) Ogromni uspeh nemških oklopnih in motoriziranih divizij na Balkanu je mojstrsko delo. Kar sta človek in stroj zmogla v izredno strmih ter z globokimi dolinami prepreženem ozemlju, si je komaj mogoče predstaviti. V inozemstvu se je preje zdelo nemogoče, da bi mogla najtežja oklopna vozila kakor tudi druga motorna vozila v dolgih kolonah premagati ceste, ki vodijo v serpentinah do 1500 m višine. Oklopne in motorizirane nemške formacije pa so tudi tukaj pokazale, da za nemško vojsko beseda »nemogoče« ne obstoji.

New York, 17. aprila. (DNB) Včerajšnji newyorški večerni listi zrcalijo v svojih naslovnih resnosti vojaškega položaja v Grčiji. Tako n. pr. piše »New York Sun« o položaju na Balkanu pod naslovom, ki sega preko cele strani in ki se glasi: »Bojazen pred zlomom Jugoslavije — Naraščajoči pritisk na Grčijo.« List nato pod debelim naslovom objavlja poročilo agencije Associated Press, da se vojaški položaj Grčije zmerom bolj slabša, dočim kažejo razni znaki, da je Jugoslavija pred zlomom, ter da nemške čete trenutno prodirajo v osrčje angleško-grškega obrambnega sistema. Nadalje poroča ista agencija iz Londona, da v tamkajšnjih vojaških krogih priznavajo, da nemški pritisk v Grčiji zmerom bolj narašča. Priznavajo tudi, da so Nemci izvršili več silnih napadov, zatirajo pa, da nemška poročila, da angleške čete že zapuščajo Grčijo — niso točna.

Grški kronski zaklad

Berlin, 17. apr. z. »Giornale d'Italia« poroča, da je bil grški kronski zaklad z letali prenešen v Aleksandrijo. Tam so izkrcali 16 železnih zabojev. Transport so prenesla angleška letala v spremstvu lovcov.

Dragiša Cvetković osvobojen

Berlin, 17. apr. b. (DNB) Glede na vesti o možnosti premirja z Jugoslavijo je izjavil zastopnik nemškega zunanje ministristva, da je ta možnost docela izključena, ker jugoslovanska vojska ne obstoji več.

Na vprašanje, kje naj bi bil sedaj sedež jugoslovanske vlade, je zastopnik Wilhelmstrasse izjavil, da je kraj neznan. Znano je le, da je ministrski predsednik general Simović odšel v inozemstvo potem ko je imenovan za jugoslovanskega namestnika. Usoda ostalih članov jugoslovanske vlade je prav tako neznan. Nekemu višjemu nemškemu oblastvu se je posrečilo osvoboditi bivšega ministrskega predsednika Cvetkovića, ki je sedaj na varnem.

Katastrofa jugoslovanskega letala

Bukarešta, 17. apr. b. (Stefani). Na velikonočno soboto se je ponesrečilo pri Klan-

destiju v Rumuniji neko jugoslovansko letalo z devetimi potniki. Sedaj je ugotovljeno, da so bili smrtno ponesrečeni potniki visoke jugoslavanske osebnosti, ki so imele s seboj važne dokumente, iz katerih je razvidno, da so imele nalog, izvesti preselitev jugoslovanske vlade in dvora. Med ponesrečenci so tudi trije visoki častniki.

Rumuni hočejo ves Banat

Bukarešta, 17. apr. (Stefani) Službeno sporočajo, da je sinoči rumunski propagandni minister sprejel delegacijo intelektualcev in poljedelcev iz bivšega jugoslovanskega Banata.

Ves rumunski tisk se živahno bavi z vprašanjem povratka jugoslovanskega Banata k Rumuniji. List »Universul« naglašja v tej zvezi, da je dolžnost rumunske vlade, paziti na to, da se bodo branili interesi rumunske nacionalne celine. »Curentul« zatrjuje, da je treba očuvati nedeljivost Banata, ki ne more pripadati nikamor drugam, kakor edinole k Rumuniji.

Madžarski odgovor Moskvi

Rim, 17. apr. c. »Il Piccolo« poroča iz Budimpešte: Glede na izjavo sovjetske vlade, da ne odobrava akcije madžarskega vojaštva v Jugoslaviji, sporoča Madžarska poročevalska agencija naslednje stališče madžarskih odločilnih krogov:

Sovjetska izjava kaže, da v Moskvi slabo poznajo dogodke in položaj, ki je nastal po teh dogodkih. Jugoslovanska vlada je po državnem udaru 27. marca namenoma in izjavljalo sprememila politični sistem, ki je temeljil na prijateljskem sodelovanju z Italijo in Nemčijo. Na tej osnovi je bil tudi sklenjen prijateljski pakt med madžarsko in jugoslovansko vlado. Jugoslovanska vlada, ki se je polastila oblasti z državnim udarom je pričela z vrsto letalskih napadov na madžarsko ozemlje in ukazala regularni vojski prestop madžarske državne meje. Letalski napadi so povzročili smrt mnogih Madžarov in materialno škodo. S tem je jugoslovanska vlada sama uničila prijateljsko pogodbo.

Ko je z ustanovitvijo neodvisne hrvatske države 10. aprila Jugoslavija prenehala obstajati kot država, je bila prva dolžnost madžarske vlade obramba pokrajina, ki so se ločile od Madžarske po svetovni vojni in so bile priključene Jugoslaviji.

Madžarska nima spora s srbskim narodom. Oškodovana bi bila narodna čast in tisočletno poslanstvo Madžarske, ako bi madžarska vlada po zlomu Jugoslavije ne izpolnila svoje nacionalne dolžnosti do bratov onstran meje in do bivših madžarskih pokrajin.

tukajšnji listi, se vrše ti poleti v okviru široko zasnovanih letalskih manevrov, na katerih preizkuša japonsko letalstvo svoje nove osnovane padalske oddelke. Zaradi teh akcij japonskega letalstva je zavladala v anglosaških krogih v Sanghajju velika zaskrbljenost, če Morda Japonci ne preizkušajo svojih padalskih čet zaradi tega, da bi si pridobili primernih izkušenj za mo-

rebitno napadalno akcijo proti angleški bazi Singapuru.

Strašen potres v Mehiki

Milan, 17. aprila. (DNB) »Corriere della Sera« poroča iz Mehike, da je bil potres v Mehiki v terek najhujši, kar jih je država doslej doživela. 10 mehikiških zveznih držav je bilo prizadetih, 12 vulkanov, ki že več desetletij niso delovali, je pričelo po potresu zopet bruhati.

Spis prof. Evela Gasparinija

Ob koncu lanskega leta je izšla v »Collona Ca' Foscari« (odsek za tuje jezike in književnosti) obsežna študija ravnatelj Italijanskega kulturnega inštituta v Ljubljani, prof. dr. Evela Gasparinija »Il drama dell'Inteligencija«. (280 strani velike 8"). Je to nov poizkus morfologije ruske kulture in tehen prispevek k italijanski slavistiki, v kateri zavzema prof. Gasparini vidno mesto. Vloga, ki jo je imela inteligenčna plast v socialnih in kulturnih procesih nekdanje Rusije skozi vse 19. stoletje tj. do oktobrskih revolucije, je tu osvetljena in znanstveno razčlenjena na podlagi literarnih pričevanj. Prof. Gasparini je s svojim širokim razgledom po ruski literaturi in s svojim prodornim čutom za razločevanje materialnih in socialnih sestavin ter pojgov duhovnega življenja prikazal in ovrednotil dejansko vlogo deklariranega ruskega inteligenta v drami ruske družbe in ruske države, ki so ju eksplozivno raznesla nakopičena notranja naspirtja.

V prvem poglavju obravnava ugledni italijanski slavist rusko obliko kmečkega suženjstva in prehaja na to k velikim agrarnim krizni, ki je osiromašila »pomješčiča« in tako ustvarila podlago za razvoj inteligence kot posebne socialne plasti, ki se je izprva nabirala veščidel iz deklariranega plemstva. V nadaljnjem poglavju se prof. Gasparini bavi z razdobjem carja Aleksandra II. in z njegovo veliko agrarno reformo, ki je z osvoboditvijo kmetov odprla ruski družbi nove probleme in povzročila večje pretakanje socialnih plasti.

Sele sedaj prehaja italijanski pisec k literarnim dokumentom, ki tvorijo jedro in nosijo obenem največjo težo njegove knjige. Bolezen filozofa Petra Čadaeva, avtorja znamenitih »Filozofskih pisem«, osvetluje temo tedanjih razmer. Čadaev sam, njegovo mišljenje, ki se je razvijalo pod vplivi francoske katoliške reakcije in ogromen vpliv njegovih pisem, označujočih rojstvo ruskega nihilizma — vse to priča o čisto posebnem »zgodovinskem podnebnju Rusije«, v katerem »to, kar Evropo ozdravlja, Rusijo zastruplja.« Z mnogimi podrobnimi podatki osvetljuje prof. Gasparini proces razvoja in vedno večjega uveljavljanja inteligence v Rusiji 19. stoletja, se bavi z Gribojedovim in njegovo dramo »Gore ot uma«, razčlenja tip mladega ruskega človeka-dandyja iz propadajoče plemiške družbe, kakor ga je z genialno pesniško vidovitostjo opisal Puškin v »Evgeniju Onjeginu«. Preko Lermontovljeva Pečorina v »Junaku naših dni« in nekaterih Gogoljevih junakov prehaja k tipu Bazarova iz Turgenjevljeva romana »Očetje in sinovi« ter se z obsežno analizo zaustavlja pri vseh problemih bazarovščine kot novega, svojiski ruskega materializma z zapadnoevropsko znamko. To poglavje je v Gasparinijevi knjigi med najboljše.

Nadaljnja poglavja so v glavnem odmerjena Dostojevskemu. Nedvomno ni noben ruski pisatelj tako značilen za čedalje močnejšo notranjo dramo ruske

družbe, za neuspešno iskanje njenega novega ravnovesja, za poskus izravnave evropskih vplivov in čisto ruskega duhovnega podnebnja, kakor je Dostojevskij. Italijanski poznavalec ruske literature prikazuje značilnosti novega inteligenta in »Inteligentne plasti« po polemikah v najbolj osebnem delu Dostojevskiega, »Pisateljstvo dnevnika«. Posebno poglavje je odmeril Stavroginu v »Demonih«, delu, ki kaže Dostojevskiega v njegovem »samo delno zmagovitem boju zoper nezdrave elemente lastnega duha.« Stavrogin je izkristalizirana podoba njegovega mesianskega stremjenja.

Najzanimivejše, po svojem posegu v globino ruske problematike najoriginalnejše poglavje se imenuje »Hvarenah ovvero del Cristianesimo terrestre«. Tu je psihološka metoda, s katero prof. Gasparini obravnava vprašanja ruske duše, zajela največ novih spoznanj. Problemi dobrega in zla, svetništva in demonije, ideala in narave, Boga in človeka, nesmrtnosti duše in greha, ti in mnogi drugi problemi so dobili v zakrivljenem zrcalu ruske duševnosti svojevrstne podobe, ki jih verno razodeva Dostojevskiega mojstrska umetnost razčlenjevanja ruskega človeka. Dramatična izoblikovanost ruskega inteligenta je dobila v teh postavah in podobah največje prepričevalnosti. Posebno zanimivo je prof. Gasparini prikazal religiozno-moralno zadržanje Raskolnikova, ki na javnem trgu, pred vsemi ljudmi, poljubi zemljo in se izpove svojega zločina. V vrsticah, s katerimi opisuje Dostojevskij ta prizor, vidi Gasparini enega najznačilnejših mest v vsem njegovem delu in simboličen oris bistva drame, ki jo doživlja ruska inteligencija sredi 19. stoletja. Naposled obravnava italijanski avtor še Dostojevskiega »ljudi iz podzemlja«, zlasti še mračno atmosfero v hiši Karamazovih.

Kot dodatek tej študiji imamo članek »Le religioni ironiche e il problema della cultura slava«, ki pojasnjuje iz indijske nabožne literature posneti mit o Hvarenah in navezuje niti med slovenskim posebej še s ruskim verskim občutjem in pradavnimi verskimi predstavami in simboli iranskega človeštva.

Prof. dr. Evel Gasparini, italijanski znanstvenik, ki je v kratkem času lepo organiziral Italijanski kulturni inštitut v Ljubljani in pridobil sebi in svojemu narodu med nami mnogo simpatij, je s svojim spisom »Il drama dell'Inteligencija« ustvaril pomenljivo literarno-psihološko delo. Njegova vrednost ni samo v gradivu, ki ga je vzel v pretres največ posebej še v metodi, s katero obravnava probleme. Čeprav le-ti nimajo neposredne zveze s problematiko naših dni, so vendar značilni glede na zvezo med časovnim dogajanjem, med tragičnim in neizmerno nepetim valovanjem časa, in med skrivnostmi duše in življenja, ki ostajajo nad našimi hrbti in mukami večni in svetli kakor zvezde na nebu.

Vsa zemlja mora biti obdelana

Kdor s svojo družino ne more obdelati vse svoje zemlje, naj da kose v najem

Spet in spet moramo ponavljati nujno poročilo, da mora biti v naših krajih obvešana vsa zemlja. Vsakemu posamezniku in splošno bo to v korist. Naša zemlja ni preveč rodovitna, zato terja vestnega in umnega obdelovanja. Ni verjetno, da bomo mogli dobiti od drugod večje količine živil, zato bomo v glavnem navezani le sami nase.

Mesčan, ki kaksnega svojega zemljišča, recimo stavbne parcele, nikakor ne more obdelati, naj da kose zemlje vsaj v najem rokam, ki so za tako delo sposobne. Morda si za najemnino izgovoriš tretjino ali polovico pridelka. Če je zemlja slaba in jo mora najemnik sam močno pognojiti ali tudi temeljito prekopati, terjaš lahko od njega pač le četrtino ali še manj pridelka kot najemnino. Vse to je zadeva dogovora.

Ni časa za oklevanje. Storitve vsi tako, da vam ne bo žal. Starejša šolska mladina se zlasti lahko posveti temu delu. Zdravo in edino pametno delo je to v teh časih za našo mladino. Vsi nam boste hvaležni, če se boste ravnali po teh naših navetih.

Na deželi marsikje zdaj primanjkuje vrpežne in goveje živine. Kdor ima koline, pomagaj sosedom. S tem boš na koncu koncov koristil tudi sebi in svoji družini, kajti če bo pri siromašnem sosedu ostala zemlja neobdelana, bodo njegovi otroci hodili, če ne bodo imeli pridelka, kopat krompir na tvojo njivo.

Kdor ima razsežno zemljo in malo ljudi za delo, naj da poštenim in marljivim ljudem kose zemlje v najem. Izgovoriš si lahko, kakor smo že gori rekli, za najemnino določeni del pridelka. V takih primerih, ko daš rodovitno njivo v najem, je najemnina v pridelku pač večja kakor v primerih, ko da meščan zanemarjeno zemljo v najem.

Mestni ljudje, ki se kolikor toliko razumete na vrtno in kmetijsko delo, vzemite na periferiji in v bližini mesta kose zemlje v najem in delajte, zlasti tisti, ki ste samo polovično ali sploh nezaposleni. Po-

Pomagajmo povsod našim oblastem!

Kadar kupujete ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi »Bayer« -jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez »Bayer« -jevega križa.

Dopisno prod. in izp. 7227 od 23. marca 1941.

Novi mostovi se grade

Ljubljana
Italijanska okupacijska oblastva so naglo začela na važnejših cestah postavljati nove provizorične mostove, kjer so bili prejšnji porušeni. Pri cestno-gradbenih delih je zaposleno več tisoč italijanskih delavcev. Tako so že zgrajeni novi provizorični mostovi v Kranjski gori, v Belci in pri Mostah-Zirovnici, kjer je napravljena tudi nova provizorična pot. Novi betonirani most pri Gozdu-Motuljku ni bil porušen.

Izhajanje periodičnih publikacij. Po informacijah iz italijanskih službenih krogov morajo imeti periodične publikacije v slovensčini strogo nepolitičen značaj ter smejo obravnavati verska, gospodarska, socialna, vzgojna, kulturna in sportna vprašanja. Vsaka tiskovina se mora pred izidom predložiti v cenzuro divizijskemu poveljstvu italijanske vojske v Ljubljani. Brez te odobritve se ne sme nobena publikacija razširjati.

Radio Ljubljana govori

Ljubljana, 17. aprila.
Na veliki četrtek dopoldne je radio-Ljubljana prenehala oddajati, ker je njegova aparatura v Domžalah o priliki letalskega napada doživela precej hude okvare. Takoj pa, ko so italijanske čete prispele v naše kraje, so si okupacijska oblastva med drugim zastavila tudi nalogo, da ljubljansko oddajno postajo obnove. Že v terek po praznikih so uspeli prvi poizkusi, v sredo pa se je začela redna oddaja v italijanskem in slovenskem jeziku. Začasno se vrši oddaja vsak dan od 13. do 13.45 in 19.30 do 20.15.

Naše gledališče

DRAMA:

Začetek ob 17. uri (po novem času).
Petek, 18. aprila: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 14 din navzdol.
Sobota, 19. aprila: Šesto nadstropje. Red A.
Nedelja, 20. aprila: Zaprta vrata. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Shakespeareova zalogra »Romeo in Julija« tragedija ljubezni in rodbinskega sovraštva, je delo, v katerem je prikazal veliki klasik vse faze zveste ljubezni in uničujoče sile rodbinskega sovraštva, ki se unese šele ob truplih svojih žrtev. Romeo bo igral Jan, Julija pa Levarjeva. To bo 25. uprizoritev tega dela. Opozarjamo na globoko znižane cene od 14 din navzdol in na začetek predstave, ki bo ob 17. uri po novem času. Uprizoritev bo jutri v petek 18. t. m.

Vse p. n. gledališke obiskovalce opozarjamo, da bo od sedaj začetek vseh predstav ob 17. uri po novem času.

OPERA:

Začetek ob 17. uri (po novem času).
Sobota, 19. aprila. Tosca. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 20. aprila: Grof Luksemburški. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosil, naj se javijo vsi statisti in godbeniki, ki so sodelovali pri predstavi »Romeo in Julija«, eno uro pred pričetkom predstave, ki bo v petek 18. t. m. ob 17. uri po novem času v Drami.

Otroci, ki sodelujejo pri bajki »Princeska in zmaj« imajo danes ob 3. popoldne skusnjo v Operi.

Laboševa, Franc, Popov, Zupan in Dolničar bodo peli glavne partije v Puccinijevi »Tosci«, katera prva uprizoritev v letošnji sezoni bo v soboto 19. t. m. ob 17. uri po novem času. Ta učinkovita Puccinijeva opera vsebuje dramatično libreto, ki daje posebno nosilec treh glavnih partij Tosci, Caravadosiju in Scarpiju, možnost velikega igralskega in pevskega razmaha.

Italijanski tenorist Gigi v Berlinu

Berlin, 17. apr. (DNB). Minister dr. Göbbels je sprejel danes znamenitega italijanskega opernega pevca Benjaminia Giglia, ki se muš z rimsko opero na osemdnevnem gostovanju v Berlinu. Gigi bo ob priliki svojega bivanja v Berlinu pridelil med drugim v nedeljo tudi koncert za nemško vojsko, prihodnji teden pa koncert za Rdeči križ in za berlinske ranjence.

Churchillovi pogrešni računi

Preuranjeni upi in nade angleškega ministrskega predsednika

Rim, 17. aprila. (Stefani). Spominjajoč se radijskega nagovora, s katerim se je angleški ministrski predsednik Churchill lani decembra obrnil na italijanski narod, piše sofinancijski listi, da je bilo pač preuranjeno tedaj zahtevati od italijanskega naroda, naj ne nadaljuje vojne, marveč zaprosi za premirje. Angleški ministrski predsednik je bil tedaj pač prepričan, da je bil v Londonu izdelani načrt nepogrešljiv ter da je prišel trenutek pričetka velike propagandne vojne, zasnovane proti Italiji na najširši osnovi. Ko pa so Angleži spoznali, da so se izjavili vsi njihovi napori, da bi prisilili Italijo k predaji, ji niso prizanesli z ničemer, kar bi jo moglo ponižati in zadeti njene junaške čete. Italijanska odpornost pa zdaj rodi svoje sadove. Ta odpornost je potem, ko je bila zmlela sovražnikove sile, ustvarila tudi vse pogoje za pričetek protiofenzive, ki zdaj zmagovito napreduje že onkraj meja Cirenaike.

V vzdihu! Afriki se borba še nadaljuje in se italijanske čete sijajno branijo pred navalom, v katerem sodelujejo angleške čete s peterih kontinentov.

Na Balkanskem polotoku je nastal brezupen položaj za Jugoslavijo in Grčijo, ki bi morali po angleških načrtih vztrajati najmanj 6 mesecev. Važnost sodelovanja Italije in sedanji vojni pač nikomur ne more uiti. Kar se tiče Balkana je italijanski prodor na Ljubljano s severne strani zaprl kličče, s katerimi se Hrvatska odločuje od ostalega ozemlja jugoslovanske kraljevine. Strnitev italijanskih in nemških čet pri Ohridu je na juno izobčila Jugoslavijo od Grčije. Posebne važnosti pa je strateška akcija Italije v noglem napredovanju italijanskih čet vzdolž datmatinske obale, ki srbskim četam zapira vsako izhodišče v smeri na morje. Jasno je, da je moralo imeti to napredovanje svoje odločilne posledice. Italijanske sile na kopnem, na morju in v zraku so danes bolj aktivne, kakor so bile kdaj poprej, kar morajo uvidevati tudi sovražniki Italije. Zaradi tega pa se odkriva ob današnjem čitanju svoječasne Churchillove poslanice vse bolj njen pravi značaj, namreč da je bila, lahko se reče, najmanj preuranjena.

Japonci pripravljajo napad na Singapur

Vest o dogovoru med Hitlerjem in Macuoko o napadu na Singapur in Holandsko Indijo

New York, 17. aprila. (DNB) Kakor poroča prekoceaneška poročevalska agencija iz Londona, sta po tamkajšnjih informacijah nemški kancelar Hitler in japonski zunanji minister Macuoka o priliki razgovora v Berlinu sklenila, da se ima pričeti japonski napad na Singapur ter proti Holandski Indiji takoj, čim bo nemški prodor v smeri proti Suezju napredoval tako daleč, da bo Angliji onemogočeno pošiljati edinicne svoje vojne mornarice skozi Sueski prekop v ojačenje svojih postojank na Daljnem vzhodu.

Rusko-japonski pakt ozlovoljil Ameriko

New York, 17. aprila. (DNB) Kakšno nerazpoloženo je zapustila sklenitev nevtralnostnega pakta med Japoniko in Rusijo v ameriških uradnih krogih, je zelo očito prišlo do izraza na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je ameriški zunanji minister Hull odgovarjal na razna vprašanja predstavnikov ameriškega in tujega tiska. Ko je neki novinar Hullu zastavil vprašanje, ali je ameriška vlada že vprašala v Moskvi, kakšno politiko namerava po sklenitvi pakta voditi Sovjetska unija proti Kitajski, je Hull samo kratko in rezko odgovoril, da je samo po sebi umevno, da ameriška vlada Moskvi takega vprašanja ni stavila.

Japonski padalski oddelki

Sanghaj, 17. aprila. (Stefani) Že nekaj dni neprestano preletavajo področje mesta Sanghajja številne eskadrile japonskih bombniških in transportnih letal. Po informacijah, ki jih objavljajo

Domače vesti

*** Tednik »Domovina« bo izšel priložno teden.** Ker poštne zadeve ta teden niso še bile urejene, bo »Domovina« izšla šele priložno teden.

*** Jesenic niso prav nič trpele.** Porušena ni nobena zgradba. Kakor vse kaže, se bo delo v tvornicah kmalu spet ustavilo.

*** Trboveljski obrati delajo normalno.** Kakor smo sprejeli sporočilo, delajo vsi obrati Trboveljske prenegopkone družbe normalno.

*** Novi lastniki velenjskega in zabukovskega rudnika.** Premogovnika v Velenju in Zabukovici, ki sta bila doslej last jugoslovanskega državnega erarja, sta prešla v posest Hermann Göring - Werke.

*** G. Woschnagg — novi šoštanjski župan.** Za novega župana v Šoštanju je bil imenovan tovarnar g. Herbert Woschnagg lastnik enega največjih usnjarskih podjetij v državi. Imenovanje je vsekar v skladu s tradicijo šoštanjskega mesta, v katerega komunalni politiki sta že pokojni stric in oče novega g. župana zavzemala važne funkcije.

*** Službeni list banske uprave dravske banovine z dne 16. t. m. objavlja:** proglaš divizijskega poveljnika italijanske vojske: razglas poveljnika 11. armadnega zbora; odredbo o tečaju dinarja v zasedenem ozemlju; odredbo o omejitvi prometa z motornimi vozili; odredbo o uvedbi italijanskega časa v Sloveniji; uredba bana in Narodnega sveta o ureditvi poslovanja Poštne hranilnice v Ljubljani; uredba bana in Narodnega sveta o odložitvi plačil zasebnopravnih terjatev; uredba bana in Narodnega sveta o preprečitvi kvarnih pravnih posledic in izrednih razmerah in razglas o veljavnosti bankovcev Narodne banke po 10, 20 in 50 din.

*** Poizvedba.** Prosim vsakogar, ki kaj ve o mojem možu, rezervnem poročniku Evaldu Sitarju, da mi proti nagradi sporoči. Odšel je v Donje Pokuplje pri Karlovcu k 12. bateriji 30. art. polka. — Sitar Ada, Ljubljana, Pražakova 15-I.

*** Novi grobovi.** V Ljubljani je za vedno zapustila svoje drage učiteljica ga. Ana Jakova. Na zadnji poti jo bodo spremlili v petek ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah k Sv. Križu. — V sredo je nenadno preminila gđ. Milica Cerarjeva. Pogreb bo v petek ob pol 15. iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu. — V Skofiji Loki je umrl splošno znani posestnik in mesar g. Matevž Hafner. Pogreb bo v soboto ob 16. iz hiše žalosti na domače pokopališče. — Pokojnim blag spomin, žalujočim svojem našo iskreno sožalje!

*** Smrt blage žene.** V Zalogu pri Ljubljani je po daljši bolezni preminila zasebnica ga. Marjana Vrečarjeva, mati »Jutrovega« blaginjaka g. Franceta Vrečarja. Rajnka je bila mirna in skromna žena ter splošno priljubljena. Bila je že vrsto let vdova in je živela pri svojem sinu, železniškem uslužbencu g. Mihi. Ker ji je mož že zelo zgodaj umrl, se je morala sama brigati za svoje štiri otroke, izmed katerih so trije še živi in preskrbljeni. Pogreb rajnke bo v soboto ob pol 16. (po novem času) iz Zaloga št. 30. na pokopališču pri D. M. v Polju. Blag ji spomin, njenim svojcem pa naše iskreno sožalje!

Smrt prof. Antonia Tinte. V Trstu je umrl profesor kr. instituta »Leonardo da Vinci«, znani popularizator fizike in kemije Antonio Tinta. Bil je po rodu Tržačan in je pred svetovno vojno poučeval na realni gimnaziji. Po vojni je poučeval na omejenem zavodu in se živahno udeleževal v tržaški ljudski univerzi in Institutu fašistične kulture, kjer je do l. 1936 vodil znanstveno-tehnični odsek. S predavanji je nastopal v mnogih mestih Julijske Benečije. Bil je tudi sodelavec tržaškega astronomskega observatorija.

*** Smrt zaslužnega umetniškega delavca.** Po kratki, nenadni bolezni je v Trstu umrl Mario Udovc, zaslužen delavec na polju fotografije in kinematografije, ki je bil znan in popularen zlasti v krogih Dopolavora. Določa leta se je s pridom in uspehom udeleževal v skupni fotografov-amaterjev, v priznanje svojih zaslug za organizacijo in napredek fotografske umetnosti pa je bil imenovan za tehničnega ravatelja za fotografijo in kinematografijo pri Dopolavoru za tržaško provinco. V tej funkciji je razvil navdne živahno delavnost in je mnogo storil zlasti za prirejanje predstav, namenjenih vojakom v mestu in okolici, pa ranjenecem po bolnišnicah. Umrl je komaj 42 let star.

*** Drzen podvig tržaškega vojaka-padalca.** »Il Piccolo di Trieste« poroča o dramatičnem potegovu mladega padalca, podpornika Ottilia Massia iz Trsta. Služil je pri bataljonu nacionalnih padalcev v Cirenajki, torej pri ednici, ki zahteva od moza predvsem jelekne živce in vobče izredne telesne in moralne moči. Dne 6. februara je bil Massi pri Benghaziju ujet od sovražnika, uspelo pa mu je, da izkoristi trenutek nepazljivosti svojih čuvajev in pobegne. S tem se je mladi oficir lotil pustolovščine, s katero so bile združene vse močogče nevarnosti, ki si jih lahko predstavlja človeška fantazija. Da dospe do italijanskih pozicij, je moral skozi puščačo napravit dolgo, mučno pot, ki je trajala podrugri mesec in je zahtevala od njega nečloveške moči. Dne 9. aprila je Massi končno dosegel svojo ednico. Razume se, da je bil njegov podvig v vsej vojski deležen splošnega občudovanja in priznanja.

*** »Il Piccolo di Trieste« citira nekaj pism mladega oficirja, ki jih je pisal svojim staršem in svojem bratu Silvanu v Trst in ki zgornjo pričajo o redki domovinski ljubezni in pripravljenosti na silerno žrtev. Še posebej pa je Otello Massi z vsem srcem navezan na svoje rodno mesto. Svojem očetu je napisal med drugim: — Potem pa se spomnim, da sem Tržačan: Trst je bil zame zmerom prvi in vsem!**

*** »Christoforo ueni zavoda,«** privatno trgovsko učilišče v Ljubljani prične po velikonočnih počitnicah v ponedeljek 21. t. m. zopet z rednim poukom v dnevnem in

večernem tečaju. Dijaki-inje dnevnega tečaja se zberejo v šoli navedenega dne ob 9. uri dopoldne, slušatelj-ice večernega tečaja pa ob 7. uri zvečer radi objave novega urnika. — Ravnateljstvo. (—)

*** Nagrada za dvojevka.** Italijanske državne ustanove si že od nekdaj prizadevajo, da z denarnimi nagradami in drugimi gmotnimi ugodnostmi pospešujejo številne rojstev med narodom. Ministrski predsednik Mussolini sam je ustanovil poseben fond v ta namen. Iz tega sklada je tržaški prefekt te dni naklonil družini Vladimira Novaka znesek 700 lir za rojstvo dvojevkov. Dečka sta pri krstu dobila imeni Giorgio in Giuseppe.

*** V času pomladnih del bo zanimala naše kmetovalce in vse, ki imajo opravka z žito, beležka, ki jo čitamo v mesečniku »Delo za zdravje« in ki pravi: Zemlja je v globini ena do dva metra že brez bakterij. Vzrok temu pojavu je izredna filtrijska sposobnost fino luknjičastih tal, zaradi česar je tudi talna voda v taki globini brez bakterij. Nasprotno pa vsebuje zemlja bližje površini zelo mnogo raznih klic, od par tisoč do več milijonov v enem samem kubičnem centimetru. Največ klic je seveda v zemlji, ki jo stalno gnojimo ali če vsebuje odpadke našega gospodinjstva. Odpornost teh klic v zemlji je izredno velika ter so nekateri tudi zelo nevarni za zdravju človeka in živali. Med njimi so povzročitelji, omrtvičnega krča (tetanus) in plinskega prisađa (plinska gangrena). Obramba proti tem smrtno nevarnim boleznim je v pravilni oskrbi vsake rane (zlasti če je onesnažena z zemljo in prahom) in v pravočasni uporabi zaščitnega seruma.**

*** Ob 50-letnici iznajdbe seruma proti davici** se dr. Mirko Karlin spominja »Dela za zdravje« nemškega učenjaka Emila von Behringa in ob zaključku navaja: Slovenija je dežela, kjer je davica ena najbolj perečih vprašanih higienskih prizadevanj. Doživeli smo dobo (leta 1932), ko se je v naši ožji domovini obolenje na davico naravnost bohoto razraslo. Vendar se imamo tudi mi zahvaliti dobrotniku človeštva v. Behringu in njegovemu izumu, ki je pripomogel, da je umrljivost otrok pri difteriji padla v Sloveniji od 31,79 odstotka v letu 1920 na 5,95 odstotka v letu 1935.

*** Smrtna nesreča na cesti.** V bližini Gabrja v občini Miren pri Gorici se je v eni zadnjih noči pripetila huda prometna nesreča. Nekei avtobus je podrl 29-letnega kolezarja Leopolda Povodnika iz Rupe, ki je dobil pri tem hude poškodbe na glavi in pretres možganov. Organi Zelenege križa so ga takoj prepeljali v civilno bolnišnico v Gorici, kjer so si zdravniki na vso mogoče prizadevali, da mu rešijo življenje. Ves njihov trud pa je ostal zaman in Povodnik je poškodbam podlegel.

*** Razburjiva prometna nesreča.** Ko je 56letna služkinja Margherita Delise z via Petrarca 5 v Trstu šla čez Ginnastica, se je zaletel vanjo neki mlad kolezar in jo podrl na tla, pri tem pa je tudi sam v velikem loku padel na cesto. Delise je dobila nekaj nerodnih poškodb po obrazu in po glavi, kolezar pa, čigar identitete niso mogli takoj ugotoviti, si je pretresel možgane. Obja ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

*** Strogi ukrepi proti sleparskim mlekaricam.** V Italiji se že vso vojno dobo izvajajo izredno strogi predpisi proti vsem prodajalcem živil, ki na kakršenkoli način sleparijo konzumente. Občinski urad za zdravstveno skrbstvo v Trstu vrši stalno kontrolo nad živili, ki jih okoliški kmetje dovažajo na tržaški trg. Kakor pri nas, so tudi v Italiji pogosti primeri, da mlekarice mleku primešajo vode in tako na škodo kupca višajo svoj dobiček. Pred dnevi so organi tržaškega urada za zdravstveno skrbstvo spet zasacili celo vrsto okoliških kmetov in kmetice, ki so skušali uvoziti v mesto nepristno z vodo mešano mleko. Mestna občina je vse krivce ovadila policiji, njihova imena pa se tudi v vsakem primeru objavljajo v listih, da so vsem drugim za svarilen zgled. — Še strožje ukrepe izvajajo italijanska oblastva proti kmetovalcem, ki tajijo zaloge svojega pridelka, da bi jih tako odtegnili javnemu konzumu. Pred dnevi sta bila sodišču v Milanu prijavljena dva kmeta iz milanske okolice, ki sta skušala prikriti večjo količino koruze.

Tržne cene v Ljubljani

Živilski trg se naglo normalizira. Od večraj naprej prodaja mestna občina tudi mast, in sicer na krušne karte po 34 Din kilogram. Mast prodajajo v prvem paviljonu še nedograjene nove tržnice ob Ljubljani. Prvi dan je bilo velikansko povpraševanje. Ljudje so navali na prodajalnici in niso pomagali še tako odločni opomini treh stražnikov, ki so skušali vzdrževati red pred stojnico.

Cene mesu so maksimalirane. Govedina po kakovosti od 13 do 18 Din, teletina pa od 16 do 20 Din kilogram; svinjina od 18 do 20 Din po kakovosti. Kostrunovo meso je po 14 in 16, jagnjetina po 16 do 20, kozličevina po 20, konjsko meso pa po 8 do 10 Din kilogram. Najcenejše klobase so po 16, najdražje po 60 Din kg; žive kokoši po 30 do 50 po velikosti, zaklane po 22 do 30, race po 30 do 40, zaklane po 26 Din kg; zajci so po 15 do 25, kapuni pa po 36 do 40 Din. Divjačina in sladkovodnih in morskih rib ni.

Liter mleka velja 2,50 do 3 Din, surovo maslo kilogram 48 do 50, čajno maslo 50 do 56, kuhano maslo 49 do 52 Din. Bohinjski sir 40 do 44, sirček 8 do 10, polemendolski 44, trapistovski boljši 38 do 40, slabši 34 do 36 Din kg. Cene jajcem so za spoznanje poskočile in so zdaj po 1 in 1,25 Din. Ljudski kruh velja 5 Din kg, 7-dekagramske žemlje pa dinar.

Sadja je zdaj malo. Jabolka so po 8 do 14 Din kg, suhe slive po 14 do 24, suhe hruške po 12 do 20, fige po 12 do 24, pomaranče po velikosti od 1 do 3 Din in limone po 75 par do 1 Din. Mandeljni so po 46 do 64 Din kg, orehi po 14 do 16, luščeni po 48 do 52 in rožiči od 4 do 6 Din kg. Pražena kavna mešanica je po 168 Din kg, kristalni beli sladkor po 18,50, sladkor v kockah po 20,50; kavna primes po 21 do 26 Din, bučno olje po 27, jedilno po 24,50, vinski kis po 4 do 5, navadni 2,50 do 3 Din liter. Morska sol je po 2,50, fina sol pa po 6 Din kg; petrolej po 9 Din liter, testanine prve vrste po 16 do 20, druge vrste po 10 do 14 Din kg. Pekmezo po 12 do 16, rozine po 30 do 36 Din kg. Moka št. 0 velja 9,50 Din kg, št. 4 pa 5,50; kaša 8 do 10, ješprenj 7,50 do 9,25,

ješprenjek 9 do 13, otrobi 3 do 3,50, koruzna moka 4,75 do 5, koruzni zdrob 5 do 6,50, pšenični zdrob 9 do 10, ajdova moka prve vrste 11 do 13, druge vrste 9 do 10, ržena moka 6 do 7,25 Din kg.

Pol stota premoža stane 28 Din, tona premoža 440 do 460, trda drva kub. meter 160 do 180, trda drva žagana 170 do 190, mehka drva 90, ogelje likaliti pa po 1,50 do 3,50 Din kg.

Kilogram domačega radčca stane 8 do 14 Din po kakovosti, kislo zelje 3,50 do 4 Din, kolerabe po 1 Din, špinaca po 14 do 16, luščen grah po 18, konoplja po 18, laneno seme po 14, čebula po 3 do 3,50, por 5, česen 12 do 24 po kakovosti, stari krompir 1,75 do 2,50, repa 1 Din, kisla repa 2,50, korenje 4 do 5, peteršilj 6 do 16, zelenjava za juho 4 in rdeča pesa 5 do 6 Din kg.

u— Življenje v Ljubljani teče tudi pod italijansko okupacijo brez posebnih senzacij in vznemirljivih dogodivščin dalje. Za italijanskimi prometnimi policisti, ki so o priliki večjih transportov pomagali domači policiji vzdrževati red na križiščih so se te dni pojavili na ulicah tudi prvi karabinerji, ki v spremstvu domačih stražnikov patrolirajo po mestu in skrbje za strážo na važnejših točkah. Na oglasnih deskah, na zidovih in na vratih javnih, pa tudi zasebnih poslopij so skoraj vsak dan nalepljeni novi uredni razglasi, preko katerih objavljajo okupacijske oblastva občinstvu odredbe in predpise, ki polagoma na zasedenem ozemlju uvajajo nov red. Z večerj smo objavili obširnejši razglas poveljnika armadnega zbora, generala g. Maria Robertta, ki vsebuje tudi določbo, da je tečaj dinarja na zasedenem ozemlju do nove odredbe določen v izmeri 100 din za 30 italijanskih lir. Večraj je poseben ukaz o tem izdal tudi poveljnik divizije »Re«, divizijski general g. B. Fiorenzoli. S tem je začasno podan temelj za obtok dinarja in lire v našem denarnem prometu, ki sta, razume se, oba zakonito plačilno sredstvo. Pri tej priliki nam menda ni treba še posebej poudarjati, da so tudi bankovci najnovejše jugoslovanske emisije po 10, 20 in 50 din polnovredni, veljavni denar.

Zobozdravnik-specialist

Dr. Mirko Kambič
redno ordinira

Dr. E. Hammerschmidt
specialist za kožne in spolne bolezni
zopet redno ordinira

Dr. V. Stacul
specialist za otroške bolezni
zopet redno ordinira

u— Obeta se precej sadja. Marelice v Ljubljani in okolici že cvetijo. Kakor kaže obilno cvetje, bo tega sadu precej, če ne nastopijo hujše uime. Mraz zadnjih dni jim skoro ni škodoval. Precej dobro cvetele tudi breskve, ki jih je, žal, zadnji dve leti mnogo pozeblo, mnogo pa tudi opešalo zaradi uši. Proti ušem, ki bodo pač gotovo tudi letos nastopile, bi bilo treba dobiti dovolj kvasije. To je za uničevanje uši na breskvah najboljše sredstvo, ker ne uničuje breskovega lista. Na cvetje se nadalje pripravljajo tudi vseh vrst žlahnte slive in češnje. Češnje v Ljubljani in okoli Ljubljane ne bodo obilno cvetele, kolikor se da presoditi. Hruške in jabolne obetajo nekaj pridelka. Češnje in višnje bodo enako precej obilno cvetele. Potrebno je, da se že zdaj vsakdo pobriga za svoj sadni vrst. Vsakdo mora v svojo lastno korist vse storiti, da mu ne bodo sadne letine ugonobile uši in drugi škodljivci.

u— Popravilo zob za dijake. Higijenski zavod v Ljubljani poziva dijake in dijanke srednjih, meščanskih in strokovnih šol, da se javijo v svrhu popravila zobovja v Higijenskem zavodu na oddelku za zdravstveno zaščito učencev v Ljubljani na Aškerčevi cesti, ker je začel zobni oddelek redno poslovti.

u— Prehrana za slabotne in siromašne dijake. Higijenski zavod v Ljubljani poziva slabotne in siromašne dijake (-inje) srednjih, meščanskih in osnovnih šol v Ljubljani, da se javijo v Higijenskem zavodu na oddelku za zdravstveno zaščito učencev v Ljubljani, Aškerčeva ulica, zaradi opoldanske prehrane.

u— Gledališka predstava za vojake. Za uspešno prodiranje v sodobni vojni je brez dvoma velikega pomena čim tesnejša povezanost vojske s civilnim zaledjem. Da je v italijanski armadi v tem pogledu dobro prepričani, smo se Ljubljanci lahko prepričali v četrtki, ko je — komaj pičlih 5 dni potem, ko so prvi oddelki italijanske vojske dosegli Ljubljano — velik, udoben potniški avtobus pripeljal italijanske igral-sko družino, da za vojake, stacionirane v Ljubljani, priredi gledališki nastop. V kratkem času so v Drami pripravili oder, postavili kulise in ukrenili vse potrebno in ob 20. se je že dvignil zastor pred dvorano, polno vojaškega občinstva. Na sporedu so bile, razume se, same vesele točke, kakršne lahko ustvarjajo pravo razpoloženje v vojaki, in med gledalci, od katerih si skoraj ne moremo misliti bolj hvaležnega občinstva, so žele navdušeno odobravanje. Gostovanje italijanske igral-ske družine v Ljubljani je samo eden izmed številnih primerov, ki pričajo o veliki skrbni civilnega zaledja v Italiji za duševni in gmotni prosp operativne vojske.

u— Na šoli Glasbene Matice se vrši redni pouk v vseh predmetih in oddelkih. Prosimo starše, da pošljejo vpisane gojence k pouku. (—)

u— Doma kuhano mlo se je pojavilo po ljubljanskih trgovinah z oznako »50%«. Še ne osušen in mehki kosi, ki bi morali tehtati 50 ali 25 dkg, so za 30% in več lažji. — Po trgovinah s čevlji so silno naglo poskočile cene za 30% in več odstotkov. Čeprav so izšle tudi te dni najstrožje odredbe proti draginji, se trgovci ne menijo zanje. Mestni preskrbovalni in tržni urad z vso strogostjo nadzorujeta trgovine in marsikaj trgovcev bo bridko obžaloval, ker se zanaša na pomanjkanje osebja po uradih. Vsi uradi spet redno poslujejo, zato se bodo pa tudi prav v kratkem pokazale hude posledice nepravilne draginje.

u— Mestna zastavljavnica je doživela te dni naval, kakršnega ni morda še nikoli. Zvečer dni vojne so pričeli ljudje reševati zastavljene predmete, zlasti dragocene, v prepricanju, da je zdaj blago več vredno kakor denar. Reševalci so zlasti

obleko, kolesa in druge takšne praktične reči, dočim je bilo izstavljenih zadnjih št. ... Lani je zastavilo svojo lastnino v mestni zastavljavnici 20.803 strank za posojilo v skupnem znesku 3.294.600 din. Rešilo je zastavljene predmete 20.509 strank za skupni posojilni znesek 3.450.520 din. Na dražbi je bilo prodanih 1.403 strankam za 288.792 din zapadlega zastavljene blaga. Ves denarni promet mestne zastavljavnice je lani znašal 7.696.907 din.

u— Število v letošnjem letu sprejetih bolnikov v splošno bolnico je že presežilo 10.000. Od 1. januarja do 17. t. m. je bilo sprejetih že 10.227 bolnikov. Kot se zdi, bo frekvenca bolnikov v splošni bolnici letos dvakrat rekordna. — V sredo zvečer so prepeljali v bolnico delavca Janeza Osla, ki je bil zaposlen pri gradnji novih razstav-nih paviljonov ljubljanskega velesejma. Na odru stavbe mu je spodrsnilo in je padel z viška na zemljo 4 m globoko. Pri padcu je dobil teže notranje poškodbe, ki pa niso smrtnonevarne.

u— Pomladni meseci izkazuje vsako leto povečano število samomorov. V teku zadnjih desetih dni je bilo prijavljenih oblastem v mestu devet samomorov. Samo v zadnjih treh dneh so si končale življenje štiri osebe. Lahko se torej reče, da že skoraj ne mine dan, da bi se kdo prostovoljno ne poslovlil od sveta. — Večraj so bili poklicani reševalci v neko stanovanje, kjer so našli obešeno neko mladenko. Sprva se se je zdelo, da bodo reševalci obupanko še pravočasno rešili, a so morali žal pozneje ugotoviti, da je bila pomoč nesrečnici v vsakem primeru prepozna. Reševalci so se praznih rok vrnili, na stanovanje pa je prišla policijska komisija z zdravnikom svetnikom dr. Lužarjem, ki je opravila uradne formalnosti in odredila prevoz trupla nesrečnice v mrtvašnico na Zale.

u— Tudi motorna kolesa so tatovom dobrošla in je ta čas kaj nevarno, puščati motocikle nezavarovane ob cestah ali na samotnih dvoriščih. Sredi mesta, izpred Daj-Dama na Aleksandrovi cesti, je nekdo odpeljal Hansu Limanu popolnoma nov motocikel znamke »NSU« s 600 kub. cm. prost, vreden 15.000 Din. Enako smo jo doživel Stanko Bidovec, kateremu je bilo na Celovski cesti ukradeno motorno kolo znamke »DKW«, črno pleskano, vredno 4000 Din.

u— Preko 60 kolesnih tatvin je bilo zadnje dni prijavljenih policijski upravi. Pač svojevrstni rekord. Skupna vrednost ukradenih koles daleč presega 100.000 Din. Kam tatovi vsa ta kolesa spravljajo, je veliko vprašanje. Skoraj gotovo je, da imajo po deželi široko razporedeno prodajno organizacijo in skrite predlovalnice koles, kjer iz razstavljenih koles sestavljajo »nova«. Na mestu je še posebej opozoriti lastnike koles, da v teh dneh še prav posebno pazijo na svoja vozila.

u— Cela vrsta vlomov in tatvin, ki jih zadnje čase kaže policijska kronika, izprčjuje, da so neurejene razmere zadnja dni izkoristili številni tatovi in vlomci, priložnostni in poklicni, ki so z vseh strani prisilili v mesto in je zaradi našega prometa pač težko voditi kontrolo na i. n. m. Kradenje vse, kar jim pride pod roko, od koles, motorjev pa do pisana blaga po trgovinah, stanovanjih, sht-naban ali kjer koli. Tako je iz tovrnega železniškega voza na gorenjskem kolodvoru izginil Josipu Andrejašiču velik papirnat kovčeg.

Služba dobi
Hlapec priden in posten, dobi takoj službo. Huč, Vegova ul. 10. 7545-1

Služkinja pridna, za poljska dela, dobi takoj službo. Huč, Vegova ul. 10. 7546-1

ČevljarSKI pomočnik dobi takoj stalno mesto. Meše, Ljubljana, Medvedova 19. 7557-1

Dva čevljarska pomočnika sprejem takoj. — Glač, Gosposka ul. 4. 7561-1

Službe išče
Bivši uradnik s perfektnim znanjem italijanskega jezika, se tudi za korespondent, prevajalca ali inštruktorja. Ponudbe na og. odd. Jutra pod znako »Beogrski Slovenski«. 7550-2

Krojaški pomočnik zmožen boljše dela malih kosov, dela v roke in drugega, prosi za poslitve, najraje v Ljubljani. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Dober pomočnik«. 7537-2

Italijansko-nemški korespondent, z višjo trgovsko izobrazbo in daljšo prakso, veziran v knjigovodstvu, bilanciranju in davčnih zadevah, z odličnimi spričevali, prvotnimi referencami, agilen, iniciativen, išče primerno zaposlenje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Dober«. 7562-5

Potniki
Bivši potnik išče primerno zaposlenje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Dober«. 7562-5

Stanovanje
dveh sob in kabineta z vsem komfortom oddam 1. maja ali takoj. Natlačnejše: Groharjeva 8. 7539-21

Enosob. stanovanje s pritlikanimi iše takoj tročlanska družina. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Odrasli«. 7533-21a

Frizersko vajenko sprejem takoj. Naslov v vseh posloval. 7548-44

Sobe išče
Prazno sončno sobo ponudite obrtniku na og. odd. Jutra pod »Sob«. 7549-23a

Valenci (ke)
Mizarskega vajenca sprejme Gobec, Selenburgova 4. 7543-44

Frizersko vajenko sprejem takoj. Naslov v vseh posloval. 7548-44

Sobe išče
Prazno sončno sobo ponudite obrtniku na og. odd. Jutra pod »Sob«. 7549-23a

INSERIRAJ V »JUTRO«

Zjutraj... zlasti pa zvečer
Sargov KALODONT
proti zobnemu kamnu

do vrha napolnjen z raznim blagom, perilom, obleko, pernicami ter z razno posodo, v skupni vrednosti 10.000 Din. Za preko 5000 Din je bila oškodovana trgovka Marija Bajdeto, ki ji je bilo ukradeno iz zaklonišča Pred škofijo 16 raznega blaga, kleta in platna za rjuhe. Z avtomobila, ki je parkirani na Gajevi ulici, je tat sen rezervno kompletno kolo znamke »DKW«. Lastnica Pavla Malavašičeva, ki je oškodovana za 2500 Din, je razpisala za izsleditelja nagrado 500 Din. Iz drvarnice na Poljanski cesti 15 je odnesel tat Stanetu Lesjaku dve težki odeji, kovčeg z razno obleko ter nekaj sladkorja in drugih živil v vrednosti blizu 2000 Din.

u— Tudi motorna kolesa so tatovom dobrošla in je ta čas kaj nevarno, puščati motocikle nezavarovane ob cestah ali na samotnih dvoriščih. Sredi mesta, izpred Daj-Dama na Aleksandrovi cesti, je nekdo odpeljal Hansu Limanu popolnoma nov motocikel znamke »NSU« s 600 kub. cm. prost, vreden 15.000 Din. Enako smo jo doživel Stanko Bidovec, kateremu je bilo na Celovski cesti ukradeno motorno kolo znamke »DKW«, črno pleskano, vredno 4000 Din.

u— Preko 60 kolesnih tatvin je bilo zadnje dni prijavljenih policijski upravi. Pač svojevrstni rekord. Skupna vrednost ukradenih koles daleč presega 100.000 Din. Kam tatovi vsa ta kolesa spravljajo, je veliko vprašanje. Skoraj gotovo je, da imajo po deželi široko razporedeno prodajno organizacijo in skrite predlovalnice koles, kjer iz razstavljenih koles sestavljajo »nova«. Na mestu je še posebej opozoriti lastnike koles, da v teh dneh še prav posebno pazijo na svoja vozila.

Inserirajte v »Jutro«

Lepo sobo prazno ali opremljeno, takoj oddam. Tyrseva c. 53-I, desno. 7553-23

Sobo čisto in zračno, s posebnim vzhodom oddam 1 ali 2 gospodoma v neposredni bližini centra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7563-23

Sobico prijazno in toplo oddam solidnemu gospodu v bližini centra. Naslov v vseh posloval. Jutra. 7564-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom, lepo veliko, oddam 1-2 osebam. Naslov: Kolodvorska ulica 28-I, levo. 7560-23

Lokal
Mlekarstvo buffet ali trgovino z zelenjavo prevzeman. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Prometna točka«. 7527-19

Stroji
Pisalni stroj Adler, prav dober ohranjen, napradaj po ugodni ceni radi odpotovanja. Vprašajte: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. 7555-29

Kupim
Otroški voziček športni, pleten, prodam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pleten«. 7534-7

Informacije
Kdor poizve kje se nahaja avto znamke škoda in poskrbi, da ga dobi lastnik nazaj, dobi nagrado din 300. Avto je svetlosive barve (drap), regist. št. 1593, naj javi na I. Krušič, Ljubljana, Bezenškova ul. 10. 7525-31

Kupim
vsako hišo od dve sto tisoč do pet milijonov. Kupimo nrtive na periferiji mesta in bližnji okolici.

Iščemo v najem
nrtive in travnike za večletno obdelovanje v mestu in okolici. Ponudite takoj! Posrednica posredovalnica v Prešernovi ulici.</

Kako Kitajci čitajo liste

Če pomislimo na ogromno število kitajskega prebivalstva, bi utegnili soditi, da se kitajski listi tiskajo v milijonskih nakladah. Toda to bi bila grda zmotna. Na Kitajskem se listi ne tiskajo v visokem številu, kljub temu pa jih čita zelo veliko število ljudi.

V velikih kitajskih mestih so namreč posebna podjetja, ki zbirajo prečitane liste in nato za majhen denar dostavljajo nadaljnjim čitateljem. Nameščenci takih podjetij obiščejo vsak večer naročnike listov in jim odvzamejo prečitane liste, da jih naslednje jutro znova prodajo ljudem, ki nimajo zadosti sredstev za redno naročnino. To se ponavlja tako dalje, da polagoma pridejo prečitani listi tudi med najsiromašnejše plasti in najbolj oddaljene kraje.

To sicer šele po nekaj tednih ali celo po nekaj mesecih, toda z novicami se vendar seznanijo skoraj ves narod, kajti četudi mnogi Kitajci ne znajo čitati, lahko zvedo, kaj je novega, na ta način, da se listi čitajo javno, še zlasti po samostanih. V pokrajinah, ki so jih zavzeli Japonci, so se razmere precej izpremenile in se listi razpošiljajo prav tako naglo kakor v Evropi.

Poslano

Po Ljubljani se širijo govornice, da se je tvrdka A. Sarabon & Co. udeležila pri plenitvi skladišč in dala blago celo odvažati v svojih avtomobilih.

Nezmisljenost in lažnjivost te govornice je brezhibno dokazana po dejstvu, da tvrdka A. Sarabon & Co. v času, ko so se vršile plenitve, niti ni imela svojih avtomobilov, ki so bili vsi zaseženi po vojaški oblasti.

Opozarjamo, da bomo zoper vsakogar, ki bo še nadalje širil to zlobno govornico, v zaščito svoje prizadete časti brez vsake obzirnosti uvedli sodno postopanje.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1941.

A. Sarabon & Co.
206-n

Umrla nam je naša ljubljena hčerka

MILICA

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek 18. aprila t. l. ob 1/3. uri popoldne z žal — kapele sv. Petra — k Sv. Križu.

LJUBLJANA, 17. aprila 1941.

Žalujoči:
ZORA in EMIL CERAR, starši;
VLADO, brat
in ostalo sorodstvo.

Mesta pogrebni zavod
Dolina Ljubljani

Kupim

VSAKOVRSNO

ZLATO

SREBRO - PLATINO

BRILJANTE

SWAROVSKI KRISTALI
BIJELI ITO STABILNI
NAKITE TER UMETNINE
PO NAJVIŠJIM CENAM
STARA TVRDKA

JOS EBERLE

LJUBLJANA TYRŠEVA 2

HOTEL SLOH

Prezračilen paket v kovanju

Žalujemo brezvoljen rentij

MEINEL-HEROLD

dis. o. j. zel. franc. glasb.

MARIBOR št. 101

Po dolgem trpljenju je preminila, providena s sv. sakramenti, naša naša dobra, skrbna in nepozabna mama

Marjana Vrečar

roj. Loboda

v 80. letu starosti.

K večnemu počitku bomo spremili našo ljubljeno mamo v soboto, dne 19. aprila 1941 ob 1/2. uri po novem času iz hiše žalosti, Zalag šte. 30, k Dev. Mariji v Polju.

ZALOG — VEVCE — LJUBLJANA, 17. aprila 1941.

Gleboko žalujoči:
Francej, Miha, Mici
ter ostalo sorodstvo.

U neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Matevž Hafner

posestnik in mesar

дне 17. t. m. previden s svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 19. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Skofja Loka, dne 17. aprila 1941.

Prosimo tihoga sožalja.

Žalujoči ostali.

H. Adams: 48

Daisy in Rosemary

Roman

»Poslala ga je semkaj, ko je Evans zapustil službo. Smith je bil takrat na Francoskem in ni mogel vedeti, da je šofer gospe Warralyjeve odšel.«

»Vendarle bi rad zvedel o njem kaj natančnejšega. On je tako rekoč edini tujec v hiši. Da odkrito povem, gospod, zame prihajata v poštev kot sumljivca samo Smith in — vaš nečak. Na oba bomo pazili. Sicer pa še nekaj, gospod.«

»To je?«

»Sporočil sem vaše želje načelniku, a ta pravi, da je liste vsekako treba obvestiti. Rekel mi je, naj vam to povem. Zdaj, ko so izginile tudi miniaturre, je še veliko bolj potrebno, da se spravi zadeva v javnost. Sami boste priznali, gospod, da nam more samo to pomagati.«

»Saj priznam,« je Carter potrto odvrnil, »a rajši bi izgubil vse, kar imam, kakor da spravim ženo ali sina v nevarnost.«

»Decela vas razumem, gospod,« je odvrnil Moody z glasom, ki ga je imel za pomirjevalnega, »toda vi in vaša rodbina ste tu na varnem. Za to bomo že skrbeli.«

»Odločitev vam moram prepustiti,« je z notranjim odporom rekel Carter, »a vsako ceno bi plačal — če bi šlo morda na ta način — da se obva-

rujem čenč po listih.«

»To je dobro mišljeno, gospod, ali nemogoče. Načelnik pač tako želi. Saj delamo vse, kar le moremo. Če bi pa želeli določiti kako nagrado za izsleditev ukradenih predmetov, bi to seveda tudi pripomoglo.«

»Seveda jo določim... Višino zneska prepuščam vam.«

Spet so jeli uradniki vneto šariti po sobah. Nobenega kotička, nobene stenske omare, nobenega kovčega niso prezrli. S kaj neveselimi občutki je moralo hišno osebje gledati, kako premetavajo njegov imetek. Johnson je prišel do notranjega prepričanja, da mora biti človek v občevanju s tujci, tudi kadar gre za bogate Američane, zmerom previden. Smith je pomagal, kjer je le mogel, in opozarjal detektive na posamezne skrite kraje, ki bi jim bili utegnili drugače izpregledati.

Vedenje gostov je bilo značilno za vsakega posameznika. Ela Verdonova je bila v svoji sobi, ko so prišli Carterjevi s policijskimi uradniki ter ji v zadregi najavili novo hišno preiskavo.

»Oh, nič ne dě,« se je zasmejala. »Moj veliki oma ni kovčeg je prazen, kakor sami vidite,« je dejal in se obrnila k uradnikom, »in tu, evo, je ključ. Ručna kovčega v kotu sta odprta. Najina obleka je v stenskih omarah. Prav zato se mi zdi, kakor če bi mi na meji preiskovali prtljago. Najbolje je, da se umaknem in vam prepustim kraljestvo.«

Gospa Gasterjeva je bila skrajno ogorčena. »Res, Amy, vse rada storim, da bi ti pomagala, a to je

skoraj takisto, kakor da bi naju imela na sumu. Saj vendar ne moreš zahtevati, naj dovolim tem ljudem, da brskajo po mojih stvarih.«

»Lahko bi bil kdo drug kaj skrnil med vašimi stvarmi, ne da bi vi kaj vedeli o tem,« se je oglasil eden izmed uradnikov.

Na to je bilo težko najti odgovor, in Alisa Gasterjeva se je morala vdati v neogibnost, čeprav nerada. Z risjim očesom je spremljala sleherni gib detektivov, in ko so s praznimi rokami odšli, ji je igral na licih zmagozlasen nasmeh. Billa ni bilo doma, in njegovo sobo so brž preiskali. V kraljevski sobi niso našli ničesar.

»Zal mi je, dekletce,« je rekla gospa Carterjeva Daisyji, »a policija hoče še enkrat vse preiskati. Saj menda ne oporekaš?«

»Ali, prosim te, tetka Amy...«

Daisy je pisala, ko jo je zmotilo trkanje na vrata. Naglo je položila pivnik čez pisemsko polo. Moodyjeve bistro oči so to dobro opazile, in vprašal se je, zakaj opravlja svoje dopisovanje v spalnici namesto spodaj v knjižnici, kjer je bilo vse bolj udobno. Rad bi bil vedel, komu piše in kaj je v njenem pismu. Zanj je bila Daisy še vedno ena izmed »možnosti«. Da je mogel pogledati v pismo, ki mu je ležalo tako blizu na obeh, bi bil več ko presenečen.

»Menda bo bolje, če vas pustim same,« je rekla Daisy in vstala, »tako lahko nemoteno iščete.« Vedela je, da ne more biti v njeni sobi nič skrivnega — in naj bo mož še tako spreten: njene in Billove skrivnosti ne bo nikoli odkril. Vzela je

svoje pisanje in odšla skozi vrata.

»Nikoli nisem mislil, da bi kaj našli,« je Moody rekel Carterju. »Kakor sem vam že rekel: vse je šlo skozi okno. Vprašanje je le, kdo je pomagal pri tem.«

28

Ponoči se je bila Daisy odločila in storila sklep, ki ga je hotela to pot za vsako ceno izvesti. Njen položaj se ji je bil tako omrzil, da ga ni mogla več prenašati. Vzemirjale je niso niti policijske preiskave niti nenehna zasliševanja, ampak misel, da so Carterjevi obdani z ljudmi, ki sleparijo in kra-dejo. Med te ljudi se ni hotela več prištevati. Pobegnila bo!

Dobro je vedela, da mora skriven odhod takoj obrniti sum nanjo, a v kljub temu ni mogla dalj ostati. V pismu, ki ga bo pustila gospe Carterjevi, ji lahko vse pojasni in jo prosi odpuščanja. Tudi Billu je morala pisati in ga zarotiti, naj vrne dragulje. Nedvomno jo bo ubogal, kakor hitro mu bo jasno, da Daisy vse ve. Sklenila je bila, da pu-sti svojo obleko tu in vzame s seboj samo majhen ročni kovčeg. Pongice ni hotela vpletati v to zadevo. Skozi Puddletown je vozil v Weymouth omnibus, od tam pa nočni parnik v Francijo. Ze popoldne bo pripravila najpotrebnejše stvari in shranila mali kovčeg v varni razdalji od vasi na poti proti Weymouthu. Potem lahko gre jutri popoldne na daljši izprehod. Vsak jo lahko vidi, ko bo odhajala, nihče ne bo ničesar slutil. Svoj kovčvzame in potaka avtobusa. Šla je v svojo sobo in jela pisati.